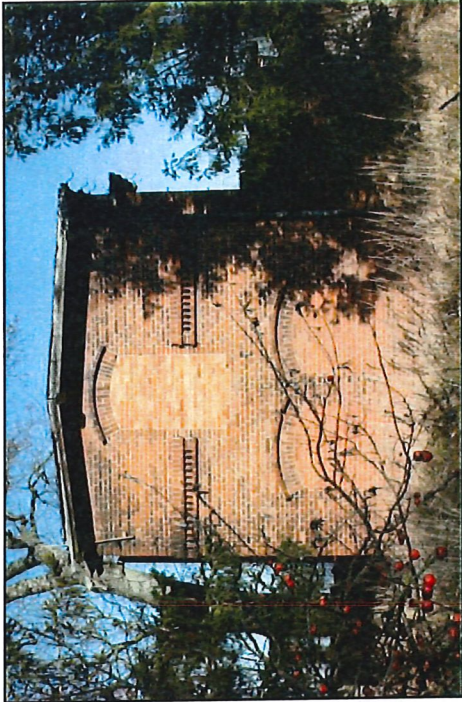
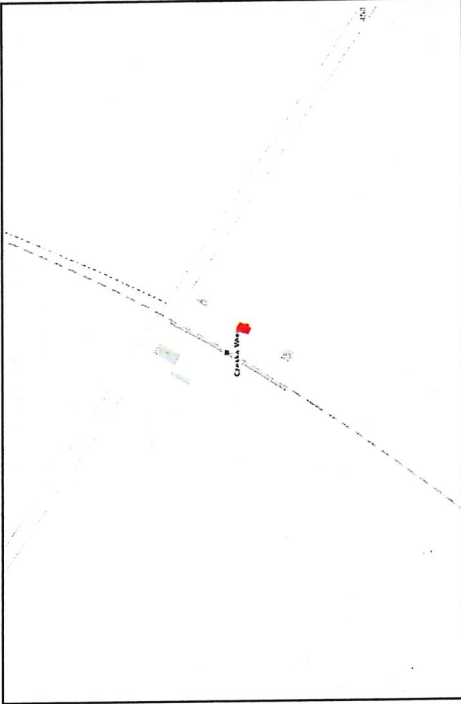

GEZ 57	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Jankowice Wielkie
1. Nazwa Budynek mieszkalny w zespole stacji kolejowej	2. Czas powstania 1. 80. XIX w.	7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym	
			4. Adres Jankowice Wielkie nr 2B, dz. nr 165/1
			5. Przynależność administracyjna województwo opolskie powiat brzeski gmina Olszanka
			6. Formy ochrony Zarządzenie Nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka

1. Widok od pñn. 2. Widok od pñd. 3. Widok od wsch. 4. Lokalizacja.

8. Historia, opis i wartości

Wieś po raz pierwszy wzmiankowana w ok. 1300 r. jako *villa Janowitz*, a następnie w 1352 r. jako *Jenkowicz*. Jej powstanie należy wiązać z rodem Pogorzeliów, właścicieli klucza miładowskiego, którzy poświadczeni są po raz pierwszy jako posiadacze Jankowic w 1384 r. Z rodem tym należy wiązać budowę datowanego na koniec XIII lub początek XIV w. kościoła. W XV w. wieś stała się własnością rycerską. W 1534 r. w księstwie brzeskim wprowadzono reformację, co wiązało się z przekształceniem kościoła na ewangelicki. Pod koniec XVI lub w początku XVII w. Jankowice znalazły się w rękach rodu von Frankenberg-Proschtitz, w którego posiadaniu pozostały niemal 200 lat. W opisie statystycznym Śląska z 1783 r. we wsi wymieniono kościół ewangelicki, plebanie, szkołę, młyn wodny i wiatrak, a także 15 zagród knieczyń, 27 zagrodnicze i 6 chatupniczych, 297 mieszkańców. W tym czasie istniały już dwór i folwark, a wieś należała do Carla Leopolda von Schickfusa. Kolejny spis statystyczny z 1845 r. wymienia dwór, folwark, kościół, plebania, młyn wodny, wiatrak, gorzenia, 7 tkaczy, 7 rzemieślników, 9 handlarzy. W wsi przypisuje się kolejnym właścicielom, rodzinie Mache. Wg danych z 1895 r. we wsi znajdowało się 76 budynków, a liczba mieszkańców wynosiła 406 osób.

Budynek jest jedynym zachowanym elementem dawnego zespołu stacji kolejowej w Czeskiej Wsi. Został wzniesiony w I. 80. XIX w., równolegle z budynkiem dworca lub też w niewielkim odstępie od niego. Założony na planie nieregularnym, dwukondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym o niewielkim kącie nachylenia i wydłużonych okapach wspartych na profilowanych końcówkach krokwi i płatwi. Nieco szerszy od strony północno-wschodniej i węższy od strony południowo-zachodniej, z murewanym gankiem od południowego wschodu. Murowany z czerwonej cegły, nieotynkowany, z pokryciem dachowym z papy na deskowaniu. Elewacja północno-zachodnia w parterze trójosiowa, wyżej pięcioosiowa. Analogiczna elewacja południowo-wschodnia, z tą różnicą, że w osi środkowej znajduje się otwór drzwiowy osłonięty gankiem. Elewacje szczytowe ślepe, południowo-wschodnia pierwotnie w parterze dwuosiowa, wyżej jednoosiowa. Dekoracja architektoniczna w postaci gzymsu międzykondygnacyjnego oraz naczołków w postaci odcinków gzymsu. Stolarka okienna dwudzielna, dwuskrzydłowa, w podziale krzyżowym, dodatkowo skrzydła dolne dzielone sześciolinnymi na dwie kwatery. Ponadto okna dwudzielne, jednopoziomowe z podziałem skrzydeł sześciolinnymi.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Pokrycie dachowe zachowane częściowo, nie spełnia swojej roli. Deskowanie w znacznym stopniu zarwane do wnętrza, podobnie jak część elementów konstrukcji więźby. Rynny i rury spustowe nie spełniają swojej roli. Mury bez widocznych odchyłen, z pojedynczymi spękaniem w partiach górnych, zawilgocone, z ubytkami zapraw je spajających. Ceglane elewacje silnie zabrudzone. Pojedyncze otwory okienne zamurowano lub pomniejszono. Stolarka okienna i drzwiowa w stanie złym, z ubytkami szklenia, kitów i malatur, a także z widoczną degradacją drewna.

Zmiany granic obrębów ewidencyjnych spowodowały, że zabudowania dawnej stacji kolejowej Czeska Wieś współcześnie znajduje się w obrębie ewidencyjnym Jankowice Wielkie.

Postulaty:

- remont odtworzeniowy konstrukcji więźby dachowej wraz z wykonaniem nowego pokrycia papowego na deskowaniu,
- wymiana rynien i rur spustowych,
- renowacja elewacji,
- przywrócenie pierwotnej wielkości i rozmieszczenia otworów z dopuszczeniem stosowania blend,
- wymiana stolarki okiennej i drzwi na nową w formach powtarzających historyczne.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków